

Managerji kritično o zaupanju in vplivu lastništva na učinkovitost vodenja

Managerski kongres 2013, ki se je včeraj začel v Portorožu, je v ospredje postavil dve pomembni temi: nizko raven zaupanja v družbi in znotraj tega do managementa ter vpliv lastništva na uspešnost vodenja podjetij. Na večernem dogodku je priznanje Manager leta prejel Igor Hafnar, direktor Savatecha, podjetje Plastika Skaza pa je bilo imenovano za Managerkam prijazno podjetje 2013.

O zaupanju je udeležencem prvi spregovoril dr. **Zoran Milivojevič**, transakcijski analitik in psihoterapevt. Izpostavil je pogoje vzpostavljanja zaupanja, ki ga tvorijo sposobnost, doslednost in dobronamernost. Prof. dr. **Dejan Verčič** je izpostavil, da so bili managerski odkupi podjetij izvedeni v družbenem soglasju, saj je bilo pred leti zaupanje v slovenski management visoko. Zdaj je odnos spremenjen. Poudaril je, da se zaupanje začne z zaupanjem v kompetentnost oblasti: »Za dvig zaupanja v management moramo najprej vzpostaviti zaupanje v državo.«

Sledila je živahna razprava Kako stkati strgane niti zaupanja, ki jo je odprl predsednik Zdrúženja Manager mag. **Dejan Turk**. Poudaril je, da Zdrúženje Manager ni in ne bo zatočišče za tiste, ki ne poslujejo etično: »Želimo dvigovati ugled poklica na zdravi podlagi. Ponosni smo na mnogo članov, ki držijo pokonci slovensko gospodarstvo in s tem tudi slovensko državo. A da bi bili ponosni na nas tudi drugi, da bi nam zaupali, bomo morali delati več, bolje in znati mnogo hitreje izločiti iz igre tiste, ki pravil ne spoštujejo in škodijo vsem.«

Milan Kučan, prvi predsednik Republike Slovenije, je zaradi izjemno nizke stopnje zaupanja v družbi, ki je bistveni element uspešne demokratične politike, spodbudil k novemu družbenemu dogovoru; še posebej pa je zaskrbljen nad jemanjem avtoritete sodiščem. Dr. **Ciril Ribičič**, nekdanji ustavni sodnik in profesor na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani, je kot zgled navedel prizadevanja Zdrúženja Manager za samorefleksijo, opozoril pa na pospešeno 'italizacijo' oblasti, saj so pogoste menjave vlad značilnost sosednje Italije, kjer posamezniki oblast izkoriščajo tudi zato, da ustavijo sodne postopke proti sebi ali povezanim osebam. Mag. **Samo Hribar Milič**, predsednik GZS, je z vidika iskanja nosilcev odgovornosti opozoril na preudarnost, saj »...dokler komu ni dokazana krivda na sodišču, stanovska združenja ne morejo razsojati na podlagi govoric,« ob tem pa meni, da je naloga 'ceha', da najprej uredi

svoje vrste. Dr. **Dejan Verčič** je dodal prisposodbo medijev kot živčnega sistema družbe, ki je v teh časih prizadet in ne more delovati optimalno, tudi zaradi lastniškega izčrpavanja medijskih družb in: »... slabega, na pol suženjskega položaja novinarjev.«

Predsednica vlade mag. **Alenka Bratušek** je v svojem otvoritvenem nagovoru o vplivu lastništva na uspešnost izpostavila, da je po mnenju tujih investitorjev, s katerimi se pogovarja vlada, večji problem Slovenije je prepočasna administracija in previsoka obdavčitev. Kot glavne cilje vladne politike je izpostavila sanacijo bančnega sistema in razdolževanje podjetij, ustvarjanje novih delovnih mest ter postopno konsolidacijo javnih financ in povedala tudi, da nekateri makroekonomski podatki, kot je manj brezposlni, že zbuja optimizem.

Dr. **Polona Domadenik**, izr. prof., Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, v raziskavi o učinku nadzornikov na produktivnost slovenskih podjetij ugotavlja, da je vpliv oseb, ki so v nadzorne svete imenovane kot 'odposlanci' političnih strank, izjemno negativen. »Imenovanje enega politično „okuženega“ nadzornika v 4-članski nadzorni svet, ceteris paribus, zniža produktivnost za 2,5 odstotka letno.«

Maria Anselmi, generalna direktorica Bisnode južni trg, je predstavila podatke, ki kažejo, da so z vidika lastništva med tremi skupinami – podjetij v tuji, državni in zasebni (domači) lasti najuspešnejša podjetja v tuji lasti, največ neuspešnih podjetij pa je v lasti države. 'Magično formulo' vidi v uravnovešenju interesov lastnikov, zaposlenih in države.

»Slovenija je ujetnik strank, ne ujetnik lastne države,« je v nadaljevanju poudarila povezovalka panela, **Cvetka Selšek**, predsednica upravnega odbora SKB. **Igor Akrapovič** meni, da je z vidika odgovornega lastništva potrebno gledati, kaj bo s podjetjem - in ne managerjem - čez deset let. Pozval je tudi k uvedbi socialne kapice: »Visokoizobraženi so šikanirani z več strani: najprej s kasnejšo zaposlitvijo zaradi dolgega študija, nato z visoko davčno stopnjo, ob tem pa imajo še višje življenjske stroške, na primer s plačilom vrtca, v primerjavi z drugimi.« **Vojmir Urlep**, predsednik uprave Leka je odgovorno lastništvo opredelil na eni strani kot varno in na drugi kot doprinosno. Po njegovem vsaka selitev v tujino še ni 'beg možganov', saj več ljudi na ključnih mestih korporacije ponuja tudi večjo priložnost za napredovanje podjetja, iz katerega prihajajo.

Jožica Rejec, direktorica Domela, je opisala uspešen razvoj podjetja v lasti zaposlenih: Domel se je od sledilca razvil v enega vodilnih razvojnih dobaviteljev električnih motorjev za sesalnike in drugih izdelkov na svetovni ravni. **Bojan Brank**, nekdanji predsednik uprave Luke Koper, vlogo države kot lastnika vidi v vzpostavljanju pogojev za delovanje in v odgovornosti, da Luko Koper vodi kompetentnega managerja, pri čem je kot odličnega kandidata omenil tudi Ernesta Gortana. Mag. **Tomaž Kuntarič**, predsednik uprave SOD, verjame, da so dobre prakse pokazatelj stabilnosti, a se sam prevečkrat znajde v vlogi »predstavnik slabih praks v Sloveniji.« Po njegovem si politika, koalicija in stranke državno premoženje jemljejo kot svojo lastnino, do česar pa nimajo pravice.

V večernem delu programa je Združenje Manager podelilo priznanje Manager leta 2013 **Igorju Hafnarju**, direktorju Savatecha, priznanje Managerkam prijazno podjetje pa je prejelo podjetje **Plastika Skaza**.

Drugi dan smo pričeli z miselnimi igrami **Uroša Petrovića**, ki spodbujajo nastajanje večjega števila nevronske povezave v možganih. Igrali smo se s tehnikami za preseganje svojih meja in za iskanje navdiha. Organizacija brez meja predstavlja kreativnost. Kako to kreativnost spraviti v strukturo, bomo izvedeli skozi pogovor o novih formulah organizacije. O njih se bo s strokovnjaki: **Natašo Tovornik**, Inspiris, **Ksenijo Špiler Božič**, BB Svetovanje, **Antonom Majhnom**, Paideia in **Tanjo Skaza**, Plastika Skaza, pogovarjala **Sonja Šmuc**. V nadaljevanju je dr. **Aleksander Zadel** razkril, na kakšne managerje so zaposleni ponosni – in kako postati tak manager. Kongres so zaokrožila vozlišča, ki so nekakšen »think&do tank« udeležencev kongresa. Lani se je na vozliščih ustvaril managerski motivacijski maraton – skupina članov, ki na rednih mesečnih srečanjih razpravlja o različnih tematikah – še posebej so se posvetili etiki.

Priloge: fotografije, foto: Mediaspeed in utemeljitev priznanja Managerkam prijazno podjetje.

Dodatne informacije: Edita Krajnović | 040 488 040 | komunikacije@zdruzenje-manager.si